

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno v nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« veča mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Namen in pomen londonskih predlogov:

Češkoslovaška naj plača račune velesil

Zapadne velesile so se pobotale z Nemčijo, račun pa so sedaj predložile Češkoslovaški — V pričakovanju odgovora praške vlade — Anglija in Francija upata, da si bosta za ceno ČSR pridobili naklonjenost Nemčije

London, 20. septembra. e. Vsi komentari o rezultatih angleško-francoske konference soglašajo v naziranjih, da evropske vojne ne bo zaradi Češkoslovaške in da bo mir sklenjen na račun Češkoslovaške. Račun je češkoslovaški vladi že predložen. Angleški in francoski poslanik v Pragi sta večeraj sporočila besedilo načrta, ki je bil rezultat angleško-francoske konference. Načrt, kakor zatrjujejo, v stvari predstavlja nekoliko modificiran predlog, ki ga je Hitler predložil Cham-

berlainu. Češkoslovaška se ne nahaja več pred nasprotujočimi se frontami velikih evropskih sil. Namesto da bi vodile vojno zaradi Češkoslovaške, kaže, da so se zapadne sile pobotale na račun Češkoslovaške. Poudarjajo, da je to prvič, odkar je Hitler prišel na oblast, da so se štiri velesile sporazumele v nečem vprašanju. Sovjetska Rusija sicer ni bila vprašana, ali baš v tem je značilnost soglasja, ki je kakor mislijo, v načelu že definitivno.

angleško-francoskega razgovora. V političnih krogih mislijo, da Češkoslovaška ne bo mogla sprejeti predloženih pogojev in obstoji bojazen, da pride do vojne. Nihče ne verjame, da bi imele garancije, ki jih objublja Češkoslovaška, kako vrednost. »New York Times« pišejo na podlagi obvestil, ki jih je dobilo uredništvo v sovjetskem poslanstvu, da smatra sovjetska Rusija svojo pogodbo s Češkoslovaško za obveznost samo v primeru, če bi tudi Francija izpolnila svoje obveze.

... in pošiljajo letala

Cernovice, 20. sept. z. Zadnje dni je letalski promet silno oživel. Dan in noč se sliši nad mestom in okolico brnenje letalskih motorjev. Letala prihajajo z vzhoda in lete dalje proti zapadu, in to brez pristanka. Uradno potrjujejo, da gre za ruska vojna letala, ki jih je Češkoslovaška naročila v Rusiji. Za polet nad rumunskim ozemljem je rumunska vlada v smislu mednarodne konvencije dala potrebno dovoljenje. Računajo, da je šlo zadnje tri dni po tej poti na Češkoslovaško okrog 1000 ruskih letal.

Tudi Poljaki se že oglašajo

Varšava, 20. sept. e. List »Kurier Poranny«, ki je izšel večeraj v posebni izdaji, je objavil, da je bila posadka ob Češkoslovaški meji močno ojačena s posebnimi poljskimi obrambnimi četami in to zaradi posebnih varnostnih ukrepov Češkoslovaške ob poljski meji, deloma pa tudi zaradi tega, ker se na Poljsko zatekajo številni begunci iz Češkoslovaške. Leti tudi poročila, da je bilo večeraj popoldne v Katovicah veliko zborovanje Poljakov, na katerem je bila sprejeta resolucija, ki zahteva od poljske vlade, naj takoj stori vse, da se tečajski del češkoslovaške Šlezije takoj priključi Poljski.

Nov Locarno?

Pariz, 20. sept. e. Sinočni »Temps« objavlja članek, v katerem razmišlja o usodnem francosko-angleškem načrtu in pravi: Če bi se ognili pibiscitu, ki bi bil dolgotrajen in bi lahko izval nove zapletitve, bi se vzel kot podlaga za rešitev rezultat običajnih volitev v Češkoslovaški. Okrožja, kjer je 75% prebivalstva ali več volilcev glasovalo za Henleina, bi se priključila Nemčiji. Okrožja, kjer je Henlein dobil 50—70% glasov, bi pa dobila avtonomijo, kakor je bila predvidena v četrtem češkoslovaškem načrtu, izdelanem v sporazumu z lordom Runcimanom. Isti sistem bi se uveljavil tudi v obeh pokrajinah na vzhodu in jugu države, kjer živi poljska in madžarska manjšina. Nove češkoslovaške meje pa bi potem zajamčile druge države. »Temps« sicer ne piše, katere države naj bi to bile, domneva se pa, da so to njene sosede, poleg tega pa še Anglija, Francija in Italija. Sporazum bi bil popolnoma podoben locarnskemu sporazumu.

V Moskvi molče

London, 20. septembra. e. Reuter. Ker ni službenega poročila, sovjetski politični krogi sploh ne komentirajo rezultatov

Češkoslovaška pred usodno izbiro Danes mora priti v Pragi do odločitve — Permanentne seje ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike

LONDON, 20. sept. z. Reuter poroča, da je češkoslovaška vlada postavljena sedaj pred usodno izbiro: odločiti se mora za teritorialno okrnitev republike v smislu londonskih predlogov, ali pa za vojno.

LONDON, 20. sept. z. Reuter poroča iz Prage, da je češkoslovaška vlada, ki je imela pozno v noč trajajočo sejo ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike dr. Beneša, po dolgotrajnem posvetovanju v načelu pri-

stala na londonske predloge, zahtevala pa bo še razna pojasnila, predno bo zavzela definitivno stališče. Zunanji minister dr. Krofta je imel dolge konference z angleškimi in francoskimi poslaniki. Danes dopolne se je praška vlada ponovno sestala pod predsedstvom predsednika republike. Tej seji pripisujejo odločilno važnost. Pred sejo je sprejel prezident republike dr. Beneš generalnega inspektorja češkoslovaške armade generala Sirovega in vojnega ministra Mahnika.

Seja DN

Ženeva, 20. sept. AA. Seja skupštine Društva narodov se je začela ob 11. pod predsedstvom de Valere. Zastopnik Španije del Vajo je obširno poročal v najnovejših dogodkih in se izrekel za ohranitev čl. 16 pakta DN, in proti vsaki reformi, ki bi stremila za opustitvijo sankcij.

Za špankim zastopnikom ministrom Del Vajom je na današnji seji govoril zastopnik Iraka Suvaidi in se odločno izrekel proti delitvi Palestine, obenem se je pa zavzel za to, da bi DN čimprej sprejelo v članstvo Sirijo kot neodvisno državo. Estonski zunanji minister Seldter je dejal, da je čl. 16 pakta DN po izjavah zastopnikov držav oselskega pakta in britanskega zastopnika v današnjih razmerah dobil popolnoma fakultativen značaj. Estonska vlada si pridržuje pravico, da bo v vsakem primeru posebej sklopala ali se bo ravnala po določilih tega člena. S tem je pakt izgubil del svojega praktičnega pomena.

Podobno je izjavil tudi lotiški zunanji minister Munters. Debatu se bo nadaljevala in končala v sredo, ko bodo govorili še zastopniki Francije, Male anitanje in sovjetske Rusije, katerih izvajanja pričakujejo z veliko napetostjo.

Socialistični uspehi na švedskem

Stockholm, 20. septembra. AA. (Havas). Večeraj so se v vsej državi vršile skupaj z občinskimi volitvami tudi volitve v parlament. Po dosedanjih rezultatih so socialisti dosegli velik uspeh na račun demokratskih strank. Ostale stranke so ohranile svoje postojanke. Socialisti imajo

večino tudi v občinskem svetu prestolnice. V parlamentu so dobili več ko 100 mandatov. V primeru s prejšnjimi volitvami so pridobili 6 mandatov, komunisti pa dva, a demokraciji so izgubili 7 mandatov.

Papež francoskim delavcem

Castel Gandolfo, 20. sept. AA. (Havas). Papež je večeraj sprejel 500 romarjev, članov francoske krščanske delavske zveze. Pri tej priložnosti je imel nanje nagovor in dejal, da moli za svojo drago Francijo, kakor ni še nikoli. Dalje je papež poudaril pomen krščanske akcije med delavstvom, kajti po sodbi cerkve sta resnica in pravica vmes med ekstremnimi doktrinami. Dalje je papež odločno obsodil komunizem in podčrtal, da na svetu že dolgo obstoji totalitarni režim, in to je režim rimsko-katoliške cerkve.

Potovanje nemškega gospodarskega ministra

Berlin, 20. septembra. AA. (DNB). Nemški minister Walter Funk je na vabilu turške vlade odpotoval v Ankaru. Na svojem potovanju bo obiskal še nekatere druge jugovzhodnoevropske prestolnice. Na potaji so ga pozdravili turški veleposlanik Arpag, jugoslovanski poslanik Cincar-Marković in bolgarski poslanik Draganov.

Vedno nove žrtve v Palestini

Jeruzalem, 20. septembra. AA. (DNB). Na cesti med Jaffo in Haifo je bil na Aviva patrolni avtomobil židovskih izpa-

Neresnične vesti o ostavki čsl. vlade

Praga, 20. sept. e. Vesti o eventualni ostavki češkoslovaške vlade ali celo o demisiji prezidenta dr. Beneša, ki se širijo v inozemstvu, se na službenem mestu najodločneje demantirajo. Poudarja se nasprotno, da se odgovorni činitelji Češkoslovaške, tako prezident republike, kakor predsednik vlade, vladna sama in vse češkoslovaške stranke v teh usodnih časih izogibajo vsemu, kar bi lahko dalo tujni povod za direktno akcijo proti Češkoslovaški.

Čsl. delavstvo na strani vlade

Praga, 20. sept. e. Vodstvo glavne zveze češkoslovaških sindikatov je v imenu svojih 750.000 članov poslalo predsedniku vlade dr. Hodži brzojavko, v kateri mu izraža zaupanje in zahteva, da predsednik in vsa vlada vztrajata pri politiki za nedotakljivost države. Predsednik vlade, kakor tudi vlada sama lahko računajo, da jih bodo češkoslovaški sindikati z vsemi močmi podpirali.

Navdušenje za Henleina vedno bolj plahni

Liberec, 20. sept. e. Reuter poroča: Ker je večina vodij sudetskimi Nemcem izginila, vse kaže, da je navdušenje sudetsko-nemškega prebivalstva za »anšlus« že precej splošno. Samo mladina se še izjavlja za priključitev, dočim starejši ljudje odkrito izjavljajo, da bi raje ostali pod Češkoslovaško, zlasti če bi bila urejena po kantoni.

Vse svečanosti v Pragi odpovedane

Praga, 20. sept. AA. Listi objavljajo danes zjutraj oklic, v katerih pozivajo, da naj se odpovedo vse javne slovesnosti, ki so bile napovedane za današnji dan.

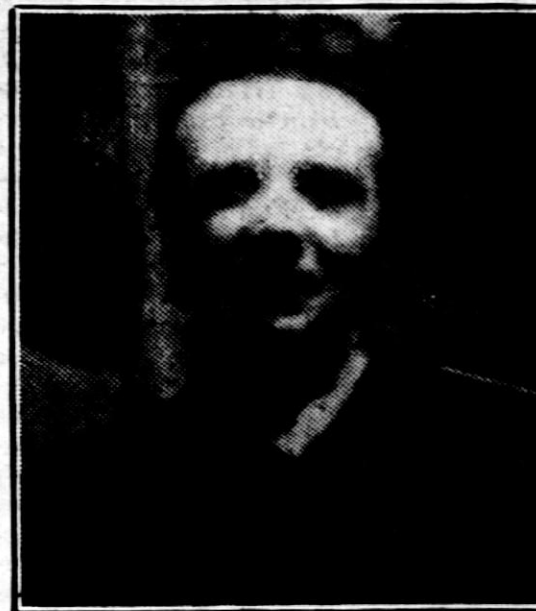
Neresnična vest

Praga, 20. septembra. AA. (Reuter). Uradno zanikajo vesti, da bi bil angleški konzulat svetoval angleškim državljanom, ki so v Pragi, da naj zapuste ČSR.

Pogreb chebskih žrtev

Cheb, 20. septembra. AA. (CTK). Večera je v Chebu vršila žalna slovesnost v spomin dvema železničarjema in policijskemu agentu, ki so padli v zadnjih krvavih spopadih. Njihova trupla so prepeljali na postajo, od tam pa v njihove domače kraje. Čast jim je izkazal oddelek redarjev in uradne osebnosti. Na krste so zastopniki oblastev položili tudi venec pred sednika republike.

Marija Maistrova

Plamenita gospe, vzorna žena, zgledna mati. Njeno zlato, dobro srce je prenehalo utripati za blagor svojcev. In njeni smo bili vsi, ki smo se zatekali k njej za pomoč in dobro besedo. Nikdar ni nikomur odrekala niti prvega, niti drugega. Vse svoje delovanje je usmerila v pomoč bližnjemu. Velike so njene zasluge za tukajšnje Zensko društvo, za Francoski krožek ter za Društvo za zdravstveno zaščito dece in mladine, ki je postavilo na Pohorju Počitniški dom kraljice Marije. Do go vrsto let je načevala tem vzorno delujočim društvom, sodelovala pa je s svojo dragoceno izkušnjo in agilnostjo tudi pri ostalih nacionalnih društvih, četudi nekoliko manj vidno. V vrstah mariborskih nacionalnih društev je s smrtjo plemenite gospe Marije Maistrove zazijala globoka vrzel.

Z vsakomur je bila dobra, prijazna. Vsem je pomagala. In vendar je bila skromna, preprosta. Vsekar je imel dostop do nje. Za vsakogar je imela prijazno besedo in dober nasvet. Te njene odlike in vrline so se poglabljale ob zglednem domoljubju, ki je ozarjal njen nepozabni plemeniti lik. Vse dni svojega življenja je bila neustrašna Slovenka, navdušena Jugoslovenka, enakovredna po svojem plantecem rodoljubju svojemu pokojnemu soprogu, ki mu je v usodnih dneh prevrta in pozneje ob boleznih stala zvesto in vdano ob strani.

Težko, turobno je odjeknila vest o njeni nepričakovani smrti v našem Mariboru. Sla je v Ljubljano, da bi okrevala po težki bolezni, pa je tamkaj zastal utrip njenega zlatega, rodoljubnega srca.

Marija Maistrova je mnogo mislila na duše, toda malo nase. Bila je deležna nešteto priznanj v naši javnosti, pa tudi odlikovanj. Ni pa delala, da bi iskala zunanjih priznanj. Vse je prihajalo iz njenega dobrohotnega bistva, vse je izhajalo iz plemenitosti, njene duše.

S svojim delom si je postavila trajen, najlepši spomenik. Ohranimo njeno svetlo podobo in njen lik v trajnem spominu. Gospe Maistrova bodi vzornica plemenitosti, domoljublja in človekoljublja. Njenima sinovima Hrvoju in Borutu ob prebrdki izgubi zlate mamice naše najglobolje sožalje!

Spremembe v diplomaciji

Beograd, 20. sept. AA. V imenu Nj. Vel. kralja je na predlog ministrskega predsednika premeščen izredni poslanik in opolnomočeni minister pri poslanstvu v Budimpešti dr. Vukčević Aleksander za izrednega poslanika in opolnomočenega ministra v 2-1 na poslanstvu v Varšavi. Za novega poslanika v Budimpešti je imenovan generalni konzul v Milanu Rasić Svetozar.

Trgovinska pogajanja z Ameriko

Beograd, 20. sept. AA. Po pogajanjih, ki so se do sedaj po redni diplomatski poti vodila med vlado USA in Jugoslavijo, sta obe vladi sklenili, da poverita posebni delegaciji dolžnost, da uredi jugoslovensko nadzorstvo uvoza za ameriško blago. Delegacija, ki ji predseduje od strani USA poslanik USA v Beogradu ob sodelovanju konzula Roberta Maketija, z jugoslovenske strani pa Milivoj Pilja, pomočnik zunanjskega ministrstva ob sodelovanju dr. Iva Belina, prvega podguvernerja Narodne banke, dr. Milana Lazarevića, načelnika v trgovinskem ministrstvu, Boška Djordjevića, svetnika v tem ministrstvu ter Borivoja Simonovića, diplomatskega konzularnega pripravnika v zunanjem ministrstvu, se je sestala danes v tem ministrstvu na svojo prvo sejo.

Borzna poročila.

Carij, 20. septembra Beograd 10, Pariz 11.9875, London 21.28, New York 443.75, Bruselj 74.80, Milan 28.25, Amsterdam 238.625, Berlin 16.20, Varšava 89.20.

Zakaj Francija popušča Angliji

Pariz, 20. sept. e. Očitno je, da se je stališče francoske vlade od pretekle srede temeljito spremenilo. Spremembo pojasnjujejo listi tako-le:

Eden glavnih vzrokov je sprememba stališča angleške vlade. Francija želi in je spričo okoliščin primorana postopati v vsem v popolnem soglasju z Anglijo, ker smatrajo, da je angleško-francosko sporazumno sodelovanje za varnost Francije in ohranitev miru v Evropi neobhodno potrebno. Drugi razlog je, da se v Parizu in Londonu smatra, da mora Češkoslovaška doprinesiti veliko žrtev, in da bo s priključitvijo sudetskih krajev k Nemčiji ugodeno sedanjim nemškim zahtevam in da bo Hitler pristal na splošen evropski sporazum, ki bo zagiral v Evropi mir za dalje časa.

Kaj pričakujejo v Parizu

PARIZ, 20. septembra. AA. Tukajšnji dobro poučeni krogi so snoči izjavljali, da eta angleški in francoski poslanik v Pragi že večeraj popoldne obiskala predsednika republike. Beneša in ga obvestila o londonskih sklepih. V Parizu poudarjajo, da izjave obeh poslanikov nista napravili popolnoma slabega vtisa na dr. Beneša. Svoj cilj je dosegla izjava, da hoče v bodoče tudi Anglija prevzeti poročstvo za češkoslovaško državo.

V Parizu sicer niso pretirano optimistični, vendar pa gledajo z zaupanjem v bodoči razvoj, posebno še, ker upajo, da bo češkoslovaška vlada nazadnje uvidela, da v tih okoliščinah ni bila mogoča druga rešitev.

Komentarji pariškega tiska

Pariz, 20. sept. z. Današnji pariški listi se obširno bavijo s pristankom francoskega ministrskega sveta na londonske predloge in pišejo, da je s tem odcepitve pretežno nemških pokrajin od Češkoslovaške že sklenjena stvar. Listi naglašajo, da je treba sedaj ureditev češkoslovaškega problema kar najbolj pospešiti, da se na ta način izogne vsaki nadaljnji nevarnosti in novim komplikacijam. Vsi listi pa spremljajo z velikim vprašanjem poročila iz Prage o tem, ali bo češkoslovaška vlada brez nadaljnje pristala na londonske predloge.

